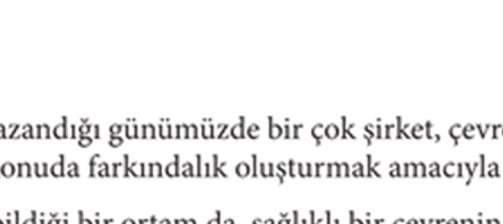

Süleyman Uçar'ın Objektifinden TÜRKİYE'NİN KUŞLARI

SUNUŞ

Çevre kirliliğinin çok çok önem kazandığı günümüzde bir çok şirket, çevreci faaliyetlere önem vermekte ve çevre bilincinin geliştirilerek, bu konuda farkındalık oluşturmak amacıyla çeşitli faaliyetler yapmaktalar.

Kuşların sağlıklı cıvı cıvı yaşayabildiği bir ortam da, sağlıklı bir çevrenin en önemli göstergelerindendir. Çünkü kuşlar, çevresel şartlara çok duyarlıdır. Gerek havanın kalitesi, gerek sulak alanların kalitesi, tarım alanlarında bilinçsiz tarım ilacı kullanımı, ya da kuşların göç yolları üzerinde yoğun yapılaşmalar gibi sorunlar kuşların varlığını ve yaşamlarını tehdit ederler. Bir yerde çevre kirliliği başlamışsa yöreyi ilk önce kuşlar terkeder. Zamanla bir bakarsınız, bazı kuşlar yok olmuştur. Ama bunu farkedebilmek için, yaşadığımız çevrede, parklarda, bahçelerde de bir çok çeşidini görebileceğimiz kuşları biraz bilmek gerekir.

Kuşlar kanatlarıyla özgürce uçabilmeleri dolayısıyla her zaman insanların ilgisini çekmiştir. Bu nedenle her zaman kuşları gözleyen, araştıran, izleyen meraklıları olmuştur. Avrupa ve Amerika'da son derece yaygın olan kuş gözlemciliği son yıllarda Türkiye'de de yayılmaktadır. Tek başına Türkiye'deki kuş türlerinin sayısı hemen hemen Avrupada bulunan kuş türleri kadardır. Çok önemli sulak alanlar vardır, örneğin, Sultansazlığı, Manyas, Gediz Deltası, Gala Gölü ve Enez lagünleri, Göksu Deltası gibi. Aynı zamanda Türkiye, her yıl ilkbahar ve sonbaharda, kuşların kullandığı en önemli göç yollarının üzerinde yer almaktadır.

İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı ve kuzeyde Karadeniz ve Doğu Akdeniz üzerinden ilkbaharda Avrupa'nın içlerine doğru, sonbaharda ise tersine Afrika'ya sıcak bölgelere yönelen bir göçü, ülkemizde bir çok yerde izleyebiliyoruz. Yine örneğin bir göç gününde sadece İstanbul Boğazı'nda Sarıyer ya da Çamlıca üzerinde onbinlerce yırtıcı kuşu görebilmek mümkündür. Bu konuda bilimsel çalışmalar yapan toplulukların yanısıra, amatör kuş gözlemcileri ve fotoğrafların da olduğunu biliyoruz.

Nitekim, içimden bir arkadaşımın da bu konuda son 2-3 yıldır yürüttüğü çalışmaların, çektiği fotoğrafların, kuşların tanınmasına ve dolayısıyla doğa ve çevreye de bir katkı sağlayabilmesi adına, bir kitap şeklinde bir araya getirilip, bu konuda bir farkındalık, bir ilgi uyandırmanın güzel olacağını düşündük ve elinizdeki bu kitap fikri ortaya çıktı. Biz de bu konuda çalışma arkadaşımıza gerekli desteği sağlayarak, Türkiye'nin kuşları konusunda bir ışık yakmak ve varolan çalışmalara bir katkı sunmuş olmayı hedefledik.

Bu kitap ile yapılan çalışma bilimsel bir çalışma değil, yakın çevremizde sıkça rastlanabilecek kuşlardan, Süleyman Uçar'ın çektiği fotoğraflardan bir seçkiyi içeriyor.

Zevkle okuyacağınızı değişik bir kuş gördüğünüzde de bu kitaba başvuracağınızı umuyoruz.

Oya Yüksel
Genel Müdür

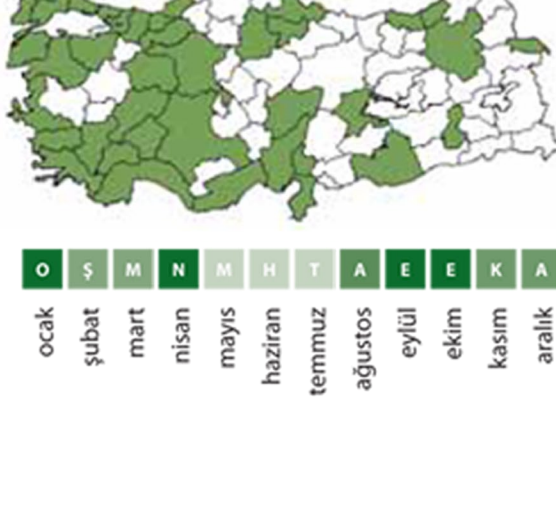
Sembol Anahtarı

Sembol anahtarlar türün doğal özelliklerini göstermektedir.

- yaz göçmeni
- kış göçmeni
- göç sırasında görülen tür
- yerleşim alanı
- tatlı su
- deniz - deniz kıyısı
- tarımsal arazi
- alçak fundalık
- yüksek fundalık
- göl ve rezervuar
- dağ, bozkır, sarp kayalık
- ırmak, dere
- kayalık, ada
- geniş yapraklı orman
- iğne yapraklı orman
- karışık yapraklı orman

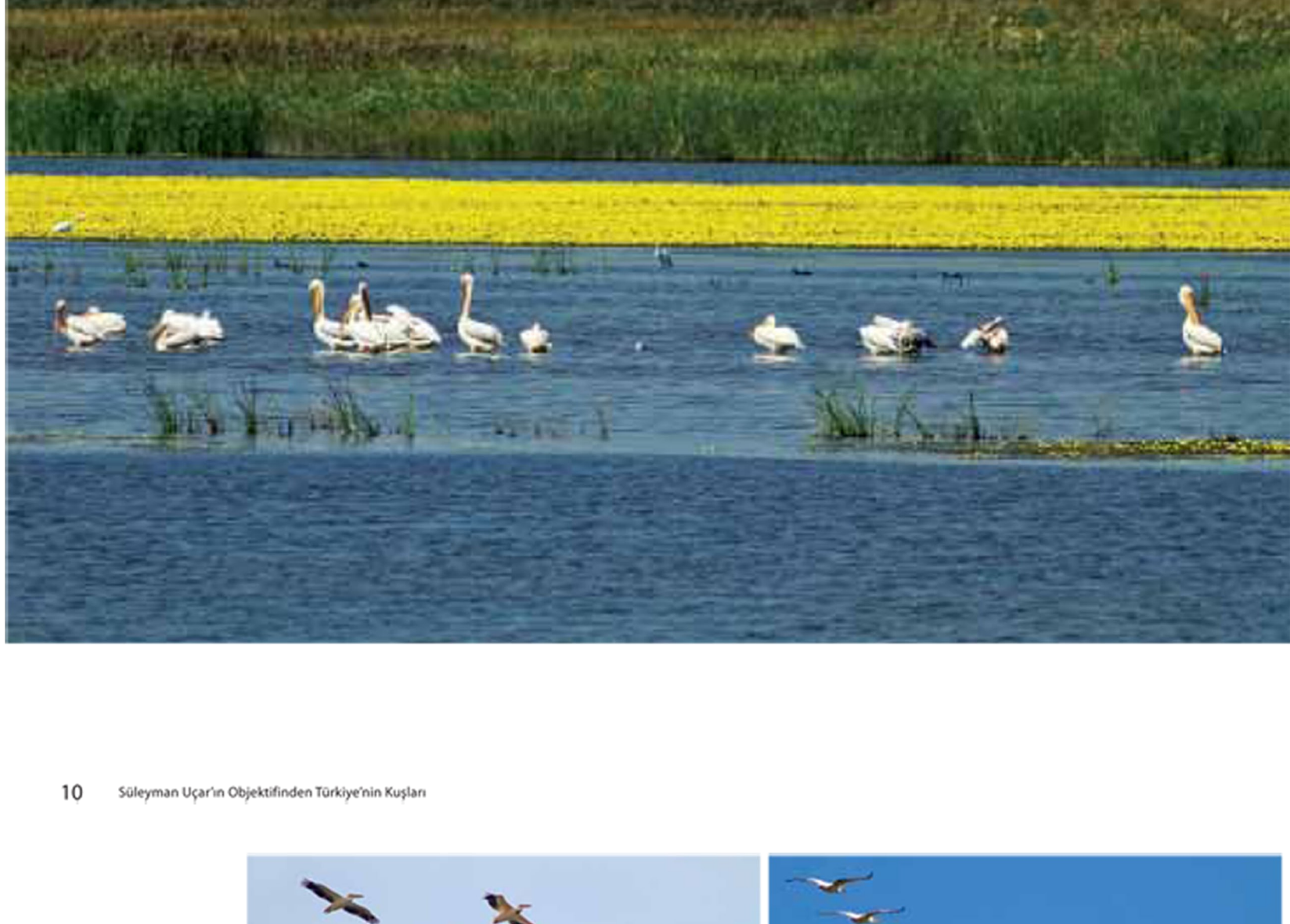
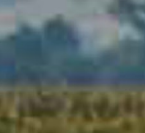
Haritalar

Haritalar, ait olduğu türün ülkemizde hangi illerde görüldüğünü göstermektedir. Haritaların altlarındaki skala kuşbank (www.kusbank.org) kayıtlarına göre türün hangi aylarda ne yoğunlukta görüldüklerini göstermektedir. Yoğunluğun arttığı aylarda renk koyulaşmaktadır.

Pelecanidae (Pelikangiller)

AK PELİKAN
Pelecanus onocrotalus

10 Süleyman Uçar'ın Objektifinden Türkiye'nin Kuşları

Çok büyük pembe-beyaz bir su kuşu olup ilkbaharda çoğu kez uzaktan bakıldığında su üzerinde ya da karada tamamen pembe renkte görünen sürüler halinde bulunurlar. Erişkini saf beyaz ya da göz alıcı parlaklıkta pembe. Gözleri pembe yüzünde rahatlıkla görülebilecek kadar koyu, kesesi sarıdır. Kanat altı, leyleği anımsatacak şekilde siyah-beyazdır. Gencinin rengi mat, sırtı daha kahverengi, koyu kanat altının ortası soluk renklidir. Uçuşu güçlüdür ve uçuşta sürü halinde düzgin sıralar ve sarmallar oluşturur.

11

Pelecanidae (Pelikangiller)

TEPELİ PELİKAN
Pelecanus crispus

12 Süleyman Uçar'ın Objektifinden Türkiye'nin Kuşları

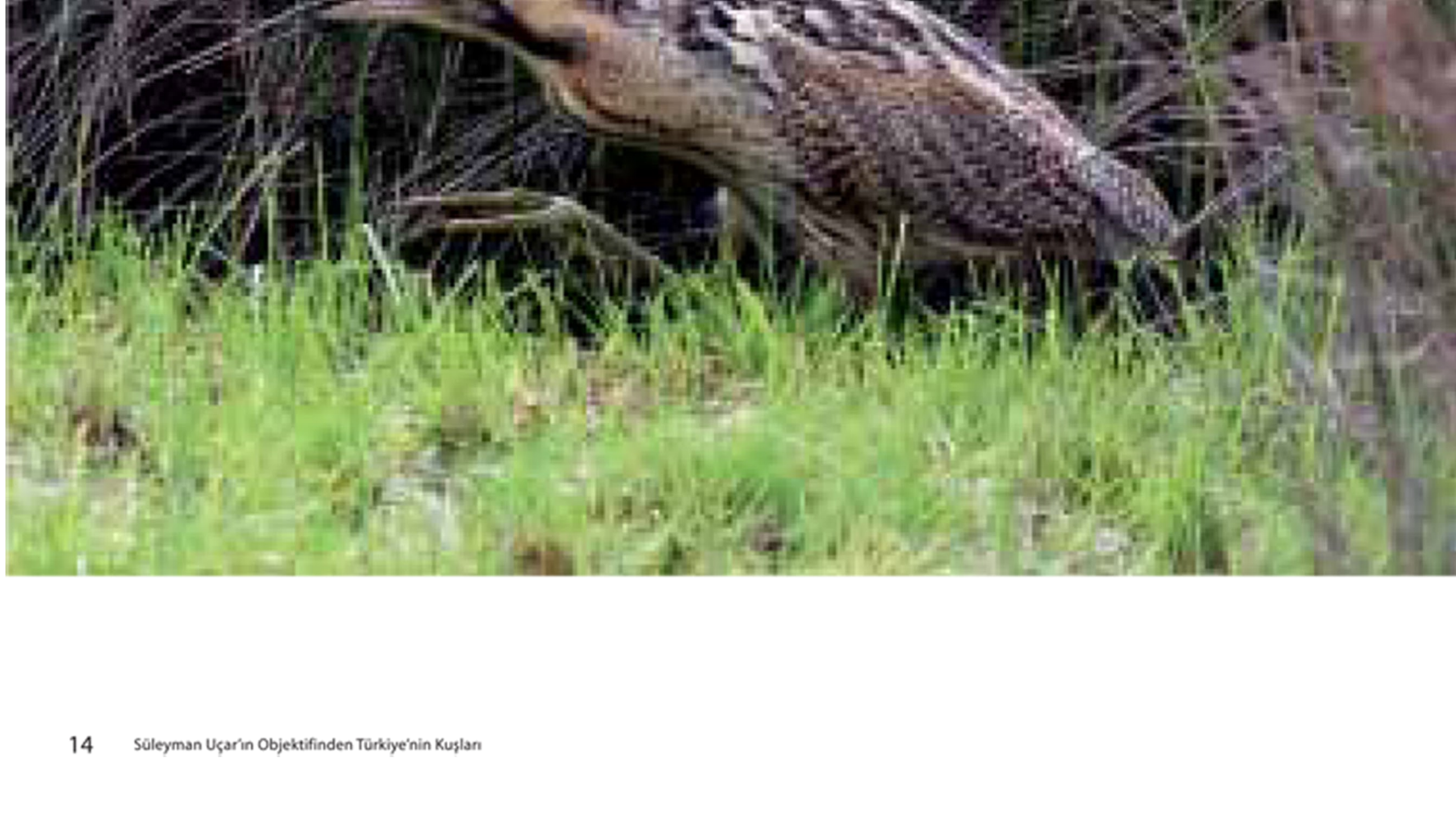
Gri-beyaz renkli, çok iri bir su kuşudur. Genellikle tek başına ya da küçük gruplar halinde bulunur. Rengi mattır ve acik renk gözleri gri yüzünde belirgin değildir; üreme döneminde gerdan kesesi kırmızımsıdır. Tepesindeki tüyler hafif kıvrıktır. Göğsü donuk pembemsi renktedir, ama gövdesinde pembe renk yoktur. Uçuşta kanat altı soluk gri renkli görünür ve ortasında daha soluk geniş bir bant vardır. Başını geniş ve köşeli göğsünün üstüne çekerek güçlü bir şekilde uçar.

13

Ardeidae (Balıkçılar)

BALABAN
Botaurus stellaris

14 Süleyman Uçar'ın Objektifinden Türkiye'nin Kuşları